

V ý r o č n á s p r á v a

Vedeckej grantovej agentúry Ministerstva školstva Slovenskej republiky a Slovenskej akadémie vied (VEGA) za rok 2 0 0 9

Činnosť VEGA v roku 2009 sa riadila základnými dokumentmi, t. j. štatútom VEGA a pravidlami VEGA. V roku 2009 sa uskutočnili 3 zasadnutia jednotlivých komisií VEGA, 3 zasadnutia predsedníctva VEGA a 2 zasadnutia rozšíreného predsedníctva VEGA.

Ministerstvo školstva Slovenskej republiky (ďalej len „MŠ SR“) vypísalo výzvu na podávanie návrhov vedeckých projektov v termíne od 15. marca do 30. apríla 2009 s obdobím riešenia projektov na dva roky (2010 – 2011) a zaviedlo vstupné oponentúry ešte pred podaním žiadosti o dotáciu. Výsledky vstupnej oponentúry boli súčasťou dokumentácie žiadosti o dotáciu. Na podávanie záverečných správ končiacich projektov bol MŠ SR určený termín 10. december 2009.

V Slovenskej akadémii vied (ďalej len „SAV“) bol termín na podávanie návrhov vedeckých projektov v intervale od 15. februára až do 31. marca 2009. Záverečné správy končiacich projektov sa mohli podávať do 20. januára 2010.

Rozšírené predsedníctvo VEGA k zmenám vo VEGA počas roka 2009 zaujalo stanovisko a prijalo uznesenie¹. K diskusii o fungovaní VEGA, ktorá prebiehala až do letných mesiacov 2009 a ukončila sa seminárom o VEGA 17. júna 2009, predsedníctvo VEGA vyjadrilo stanovisko za zachovanie jestvujúcej podoby vnútorného grantového systému MŠ SR a SAV². Na zasadnutiach predsedníctva VEGA aj rozšíreného predsedníctva VEGA sa diskutovalo o zjednotení termínov predkladania požadovanej dokumentácie vedúcimi projektov za obidva rezorty. Najmä termín podávania záverečných správ končiacich projektov v rezorte školstva znevýhodňuje pri záverečnom hodnotení projekty z vysokých škôl, keďže mnohé práce sú publikované v decembri a nie je ich už možné zahrnúť do záverečnej správy. Predsedníctvo VEGA odporúčalo posunúť termín predkladania záverečných správ v rezorte školstva na január a odporúčalo zvážiť aj posunutie termínu podávania finančných správ s tým, že by sa v nich uvádzal stav čerpania k 31. októbru príslušného roka.

V súlade so štatútom VEGA rozšírené predsedníctvo VEGA schválilo dodatok č. 1 k rokovaciemu poriadku komisií VEGA (§ 3 ods. 4), dodatok č. 1 a dodatok č. 2 k pravidlám VEGA, ktorý upravuje najmä predkladanie žiadosti o dotáciu. Išlo o zmenu na základe odporúčania komisií a predsedníctva VEGA, aby sa znížil počet predkladaných príloh k písomnej verzii žiadosti o dotáciu.

¹ **Uznesenie č. 3/2009**

Rozšírené predsedníctvo VEGA:

1. konštatuje, že:
 - 1.1. súčasná deštrukcia VEGA ohrozuje existenciu základného výskumu v Slovenskej republike,
 - 1.2. návrh podpory výlučne excelentných pracovísk znamená zužovanie základne vedeckého výskumu, pričom iba táto širšia základňa môže zaručiť následne konštituovanie sa excelentných pracovísk,
2. žiada MŠ SR a predsedníctvo SAV, aby:
 - 2.1. pripravili koncepciu transformácie VEGA a v dostatočnom časovom predstihu poskytli predsedníctvu VEGA informácie, ktoré budú východiskom širokej diskusie vedeckej komunity,
 - 2.2. v dostatočnom časovom predstihu informovali predsedníctvo VEGA o spôsobe riešenia zabezpečenia chodu VEGA v prechodnom období (2010 – 2011).

² **Uznesenie č. 13/2009:**

Predsedníctvo VEGA považuje za dôležité:

1. Zachovať jestvujúcu podobu vnútorného grantového systému (ktorý predstavovala VEGA) so zachovaním podpory základného výskumu na základe všeobecnej výzvy. Riešeniu problémov v rámci vybraných tematických okruhov by mala byť venovaná iná forma podpory.
2. Pri prípadnej rekonštrukcii VEGA využiť doterajšie skúsenosti VEGA, najmä zachovať spoluprácu akademických a vysokoškolských pracovísk pri riešení spoločných projektov.
3. Využiť elektronický systém e-VEGA a premyslieť jeho prepojenie a preberanie údajov do vyšších systémov.

Hlavnou činnosťou VEGA v roku 2009 bolo hodnotenie projektov so začiatkom riešenia v roku 2010. Údaje o počte hodnotených projektov sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Komisia VEGA		Počet zaregistrovaných projektov	Z toho vyradených v rámci		Návrh vybraných projektov v zmysle čl. 5 ods. 3 písm. e) štatútu VEGA	Vyradené projekty (%)
Číslo	Názov		I. kola výberu	II. kola výberu		
1	pre matematické vedy, počítačové a informatické vedy a pre fyzikálne vedy	64	3	10	51	20,31
2	pre vedy o Zemi a vesmíre, environmentálne vedy (aj zemské zdroje)	69	14	2	53	23,19
3	pre chemické a chemickotechnologické vedy	48	0	5	43	10,42
4	biologické vedy	65	2	4	59	9,23
5	elektrotechniku, automatizáciu a riadiace systémy a príbuzné odbory informačných a komunikačných technológií	66	6	3	57	13,64
6	pre stavebné inžinierstvo (stavebníctvo, dopravu a geodéziu) a pre environmentálne inžinierstvo vrátane baníctva, hutníctva a vodohospodárskych vied)	64	4	3	57	10,94
7	pre strojárstvo a príbuzné odbory informačných a komunikačných technológií a materiálové inžinierstvo	119	8	2	109	8,40
8	pre pôdohospodárske, veterinárske a drevárske vedy	113	11	11	91	19,47
9	pre lekárske a farmaceutické vedy	116	24	9	83	28,45
10	pre vedy historické a vedy o spoločnosti (filozofia, sociológia, politológia, teológia)	104	19	19	66	36,54
11	pre vedy o človeku (psychológia, pedagogika, vedy o športe)	70	21	7	42	40,00
12	pre vedy o umení, estetike a jazykovede	62	8	4	50	19,35
13	pre ekonomické a právne vedy	143	23	40	80	44,06
Spolu		1103	143	119	841	23,75

V roku 2009 sa riešilo 2 269 projektov VEGA, z toho bolo 1 718 z vysokých škôl a 551 z pracovísk SAV. Na riešenie projektov vyčlenili zo svojich rozpočtov finančné prostriedky MŠ SR v kategórii bežných výdavkov 7 303 000 € a v kategórii kapitálových výdavkov 3 037 450 € a SAV v kategórii bežných výdavkov 2 606 686 € a v kategórii kapitálových výdavkov 331 939 €.

V roku 2009 skončilo riešenie 729 vedúcich projektov (z toho 1 ukončil riešenie predčasne po prvom roku). Hodnotenie projektov sa uskutočnilo v mesiacoch február a marec 2010. Z uvedeného počtu projektov bolo 23,66 % projektov na základe hodnotenia zaradených do najvyššej kvalitatívnej kategórie a príslušné komisie VEGA konštatovali, že projekty splnili plánované ciele a dosiahli vynikajúce výsledky. 63 % projektov splnilo plánované ciele a 13,34 % projektov ciele nespĺnilo. Údaje o počte hodnotených končiacich projektov sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Komisia VEGA		Záverečné hodnotenie všetkých končiacich projektov VEGA				Záverečné hodnotenie všetkých končiacich projektov VEGA (%)		
Číslo	Názov	Spolu	NC	UURP	UURPaVV	NC	UURP	UURPaVV
1	matematické vedy, počítačové a informačné vedy a fyzikálne vedy	50	4	24	22	8,00	48,00	44,00
2	vedy o Zemi a vesmíre, environmentálne vedy (aj zemské zdroje)	41	3	29	9	7,32	70,73	21,95
3	chemické vedy, chemické inžinierstvo a biotechnológie	26	2	22	2	7,69	84,62	7,69
4	biologické vedy	62	8	34	20	12,90	54,84	32,26
5	elektrotechnika, automatizácia a riadiace systémy a príbuzné odbory informač. a komunikač. Technológií	42	2	28	12	4,76	66,67	28,57
6	stavebné inžinierstvo (stavebníctvo, doprava a geodézia) a environmentálne inžinierstvo vrátane baníctva, hutníctva a vodohospodárskych vied	37	4	28	5	10,81	75,68	13,51
7	strojárstvo a príbuzné odbory informačných a komunikačných technológií a materiálové inžinierstvo	70	1	54	15	1,43	77,14	21,43
8	pôdohospodárske, veterinárske a drevárske vedy	89	18	59	12	20,22	66,29	13,48
9	lekárske a farmaceutické vedy	102	36	29	37	35,29	28,43	36,27
10	vedy historické a vedy o spoločnosti (filozof., sociol., polit., teol.)	65	10	42	13	15,38	64,62	20,00
11	vedy o človeku (psychológia, pedagogika, vedy o športe)	39	6	28	5	15,39	71,80	12,82
12	vedy o umení, estetike a jazykovede	39	2	26	11	5,13	66,67	28,21
13	ekonomické a právne vedy	66	2	55	9	3,03	83,33	13,64
spolu		728	98	458	172	13,46	62,91	23,63

Vysvetlivky:

NC – vedúci projektu nespĺnil ciele, UURP – úspešne ukončil riešenie projektu, UURPaVV – úspešne ukončil riešenie projektu a dosiahol vynikajúce výsledky

Z projektov, ktorých riešenie bolo úspešne ukončené a komisia konštatovala, že boli dosiahnuté vynikajúce výsledky, jednotlivé komisie VEGA vybrali projekty, ktoré priniesli významné výsledky. Prehľad týchto projektov je súčasťou prílohy (Správa o najvýznamnejších výsledkoch dosiahnutých pri riešení projektov VEGA v roku 2009).

Výročná správa VEGA za rok 2009 bola prerokovaná a schválená na zasadnutí rozšíreného predsedníctva VEGA 15. apríla 2010.

V Bratislave 15. apríla 2010

prof. PhDr. Mária Kusá, CSc.
predsedníčka VEGA